

У міжнародному комерційному обороті, торгівлі принцип добросовісності є фактично сукупністю таких аспектів:

1. Здійснення своїх прав без порушення охоронюваного законом інтересу іншої особи;
2. Дотримання правил ділової етики (зокрема, звичаїв ділового обороту);
3. Надання контрагенту достовірних відомостей про себе та про юридичну особу, від імені та в інтересах якої виступає представник;
4. Надання достовірної інформації про предмет договору тощо.

Наведені вище аспекти добросовісності у разі їх невиконання або ненаležité виконання спричиняють перепони у динамічному процесі торгового обороту, здійснення трансакцій тощо. Вирішення цих проблем покладається на судову практику. Імплементация принципу добросовісності в судову практику є актуальним та невідкладним завданням судочинства. Цей процес повинен обумовлюватися двома факторами:

1. Відповідними науковими доробками (формуванням нових доктрин, тобто розробкою теоретичного підґрунтя);
2. Активною поведінкою учасників договірних спорів, в яких сторони мають, серед іншого, ґрунтувати свої позиції по справі з посиланням на вимоги добросовісності і пропонувати суду власні обґрунтовані погляди на застосування цих вимог у договірних правовідносинах.

Гуць А.В.

*Економіко-правовий факультет Національного університету
«Одеська юридична академія» у м. Сімферополі*

МОДЕЛЬ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІНСТИТУТУ НЕСПРОМОЖНОСТІ В УКРАЇНІ

Інтеграція України до світових політичних та економічних структур, зокрема до Світової організації торгівлі, визнання її країною з ринковою економікою вимагає вдосконалення законодавства про банкрутство, як однієї з найбільш динамічних сфер. Сьогодні у багатьох високо розвинутих країнах відбувся перегляд чинного законодавства у сфері неспроможності, що стало закономірним та об'єктивним наслідком подолання мирової економічної кризи — причини підвищення кількості підприємств, що є банкрутами

Проблемі реформування законодавства України про банкрутство присвячені праці таких видатних теоретиків і практиків права, як В.В. Джуня, Б.Н. Полякова, М.І. Тітова, В.В. Родзивилук, О.М. Бірюкова та інші.

Метою дослідження є аналіз існуючих режимів правового регулювання банкрутства у світі та визначення найбільш оптимального з них для України.

Транснаціональний характер такого явища, як банкрутство, сприяє розробці світовими державами найбільш ефективного режиму регулювання

відносин неспроможності. Основною метою цих процесів є визначення пріоритетів інтересів однієї з зацікавлених сторін у провадженні про банкрутство: кредитора або боржника (дебітора), держави в цілому.

Потрібно зазначити, що в світі існує дві відмінні концепції законодавства про банкрутство: прокредиторська, спрямована на захист інтересів кредиторів та повернення їм боргів, що супроводжується ліквідацією боржника (Англія, Німеччина) та продебіторська, основна мета якої полягає, у реабілітації суб'єкта підприємницької діяльності, відновленні його платоспроможності, а також соціальному захисті робітників такого підприємства (США, Франція).

Наразі між правниками йде активна дискусія з приводу того, який шлях є більш ефективним в нашій країні: ліквідація підприємства та розпродаж його активів чи реструктуризація цього підприємства. Прихильники ліквідаційної процедури визначають такі переваги цієї моделі:

1. Скорочення витрат часу для кредиторів, котрі не мають ресурсів для того, щоб дочекатися позитивного закінчення справи.
2. Прискорення передачі ресурсів більш ефективному власнику.
3. Звільнення місця на ринку для більш рентабельних підприємств.

Серед переваг неліквідної моделі можна зазначити:

1. Активи відповідних підприємств-банкрутів принесуть більше користі, якщо вони і надалі будуть працювати. Мова йде про ті підприємства, які за своїм майновим станом мають значні перспективи залишитися у господарському обороті.

2. Затримка у пошуку покупців може привести до втрати ресурсів, які включено до ліквідаційної маси, властивостей необхідних для їх подальшого використання у інших видах господарської діяльності.

3. Через недостатньо розвинутий ринок вільні земельні та трудові ресурси можуть залишатися без використання протягом тривалого часу. Даний фактор є переважним у країнах з перехідною та нестабільною економікою, де проблеми зайнятості дуже актуальні.

О.М. Бірюков посилаючись на дослідження європейських та вітчизняних науковців наводить декілька проміжних підходів, зокрема нейтральний; модель М. Бальца, яка полягає у створенні механізмів для максимального розподілу активів боржника; помірковані проборжниковий і про дебіторський режими. Автор наголошує, що розроблення оптимальної системи законодавства у сфері банкрутства повинно ґрунтуватися на принципі справедливості, який передбачає забезпечення узгодженості інтересів всіх зацікавлених осіб у процесі розподілу майна неспроможного боржника шляхом рівної участі кредиторів у збитках підприємця у визначеній черговості.

В.В. Джунь серед існуючих правових концепцій неспроможності для України перевагу надає прокредиторській, яка є найбільш раціональною з точки зору прогнозованих наслідків її можливого впровадження у систему національного законодавства.

Аналогічний шлях реформування також підтримує Ю. Кривицька, яка зазначає, що зараз для розвитку української економіки важливе значення мають іноземні інвестиції і саме прокредиторське законодавство зробить Україну більш привабливою для інвесторів, адже вони вимагають гарантій для своєї діяльності.

Існуюча на сьогоднішній день в Україні модель у рівних долях задовольняє інтереси як боржника, так і кредитора, тобто вона має ознаки нейтральної. Слід зазначити, що на сучасному етапі розвитку більшість країн світу обирає саме цю модель, закріпивши пріоритет неліквідних процедур, зокрема мирової угоди, що має на меті збереження соціально й економічно значущих підприємств, боротьбу з проблемами зайнятості населення та фіктивним банкрутством.

Підводячи підсумки можна зробити висновок, що існуючі правові моделі регулювання неспроможності повинні бути взяті на розгляд українського законодавця з метою їх оптимізації до ринкової ситуації у країні. На наш погляд, саме справедливий режим, запропонований О.М. Бірюковим, є відображенням готовності України до створення рівних умов та конкурентного середовища, зокрема для нерезидентів. У цьому контексті наближення законодавства України про банкрутство до стандартів ЄС та загальновізаних світових принципів у цій сфері є важливим чинником успішності проведення ринкових реформ та створення умов для інтеграції економіки України у світове та європейське господарство.

Iuliia Zaichenko

National University «Odessa Law Academy»

TERMINATION OF INTERNATIONAL COMMERCIAL AGENCY AGREEMENT

Urgency of scientific article is caused by frequent using of Commercial Agency Agreement in the legal relation in foreign trade for last ten years; and also by existence of some special features and problems which appear on the way of establishment of unified legal regime in the sphere of Commercial Agency Agreement's using in international legal relationship.

The aim of this work is to analyze specific features of international commercial agency agreement's termination.

Council Directive on the coordination of the laws of the Member State relating to self-employed commercial agents № 86/653/EEC on December, 18, 1986, is aimed on regulation of main principles in relation between principal and agent. Also it pays brief attention to questions about termination of commercial agency agreement. After signings of this Directive Member States adopted and introduced in national legislation special legal acts, which exclusively aimed on commercial agency agreement's regulation